

“Vivim en una democràcia de baixa intensitat”

sobirania · “Ara ser independentista forma part de la normalitat; als anys vuitanta, era una posició minoritària” Arbúcies · “A la llista de la CUPA del 1979, hi donava suport des de CiU fins al PSAN; no era una coalició de sigles”

Jaume Soler i Pastells. Foto: MANEL LLADÓ.

Nascut el 7 de febrer del 1950, Jaume Soler i Pastells és més conegut amb el sobrenom de Nic, sobretot a Arbúcies, el municipi on va ser alcalde durant 24 anys, fins al 2003, i guanyant sempre les eleccions per majoria absoluta amb la CUPA, que va contribuir a fundar. Activista en molts fronts, sobretot en la cooperació internacional i en el catalanisme i la construcció social, és de formació forner, i va passar una brevíssima etapa pel seminari. Continua militant a la CUPA, i amb el temps, el seu discurs independentista i d'esquerres sembla més vigent que mai.

Va ser alcalde durant 24 anys i en les últimes eleccions encara tancava la llista de la CUPA. Hi continua militant? Sí. Calia un canvi generacional i jo necessitava posar distància després de 24 anys a l'alcaldia, perquè havia arribat a ser un problema d'absorbiment psicològic. Vaig haver d'anar al psiquiatre. Per estrès? Era un tema d'excessiva dedicació, d'absorció permanent. Em va passar mentre encara era alcalde. Va ser un moment de crisi forta, l'oposició ho va aprofitar per demanar la meua dimissió i vaig fer una carta pública en què ho explicava. No devia ser fàcil. Té un cert estigma... Sí, però aleshores vaig veure que molta gent se m'acostava, i fins i tot molts professionals em donaven les gràcies precisament per haver contribuït a trencar aquest estigma. Com era Arbúcies quan va entrar per primer cop d'alcalde? Políticament, hi havia una forta bipolarització i, en els primers quatre anys, el sector més de dreta ens va fer un boicot absolut en els impostos. No pagaven cap impost, ni les escombraries. Quan vam entrar, vam adequar la tributació. Teníem 6 milions de pessetes de pressupost, i tot just arribar ho vam multiplicar per dos tocant dos impostos. Ara un ajuntament com Arbúcies té 6 milions d'euros. Però és que el franquisme no donava serveis. Els ajuntaments eren una simple corretja de transmissió política d'un estat que el que no tenia era voluntat de servei, sinó de control. Per tant, es va haver de crear de zero, cosa que també va ser un avantatge, perquè estava tot per fer. Com va ser la formació de la CUPA? En aquell moment, érem un col·lectiu de gent jove que treballàvem al poble i havíem treballat en la clandestinitat a l'Assemblea de Catalunya. Els paràmetres sobre els quals es formava la CUPA eren absolutament atípics: sistema assembleari, la gent hi era a títol individual, no en representació de cap partit, votació secreta entre els candidats... La resta de llistes eren partits que ja havien anat a eleccions. Els va sorprendre guanyar les eleccions? El resultat va sorprendre tothom i, sobretot, la dreta. Fins i tot va sorprendre gent propera a nosaltres que estava acostumada a uns paràmetres de política més oficial i estandarditzada, i ens deien: “És clar, amb aquesta llista, tots barbutos...” El dia que vam prendre possessió, recordo que tres de nosaltres vam aparèixer per casualitat amb el mateix jersei vermell. No teníem ni americana. I una senyora ens va dir: “Avui sí que us heu mudat!” Però ara aquest look es porta més. Potser hauríeu de cobrar drets d'autor als de la CUP... La CUP és més deutora de l'estètica abertzale basca que del Maig del 68. Va marcar una època a Arbúcies... Havíem demostrat que sabíem treballar a l'oposició, que no apareixíem de bell nou per fer una llista. La gent ens coneixia, alguns havien anat a la presó en l'època franquista, i tots érem gent molt marcada políticament que no vam endolcir el discurs, sinó que el vam fer radical, i vam mantenir l'estructura assembleària per sobre de l'estructura de partits. Dèiem que no anàvem a fer carrers, sinó a canviar la mentalitat de tots plegats per construir una nova societat. Era una política manifestament rupturista amb el franquisme a partir d'un treball unitari de tots els sectors democràtics. A la llista de la CUPA del 1979, hi donava suport des de CiU

fins al PSAN; no era una coalició de sigles. Ser independentista llavors era una posició minoritària. I ara, en canvi, forma part de la normalitat. És un pensament i una demanda arrelada en amplis sectors de la ciutadania. Vostè va ser alcalde durant 24 anys. Ara es parla de limitar els mandats... No estaria malament. S'ha de fer una regeneració democràtica i aquesta és una de les mesures, però si els partits fossin democràtics de veritat ja hi hauria una regeneració interna. Trobo més important que la llei prevegi la revocació de càrrecs que no pas una cosa que es cogui molt internament en estructures molt rígides i poc democràtiques com són els partits, que s'han anat fent autistes. En l'àmbit municipal, s'ha accentuat el presidencialisme de l'alcalde; ara té moltes més competències, però l'efecte primordial és devaluar el joc democràtic i la participació. En un article, Joan Subirats deia que l'antiga estructura caciquista ha estat substituïda per una partidificació que ha repetit molts tics i tendències d'aquella estructura i ha segrestat la democràcia. No estem vivint en democràcia? No. A Occident estem vivint una democràcia de baixa intensitat. Va estar en contacte amb els grups d'esquerra de l'Amèrica Central en la seva tasca vinculada a la solidaritat i la cooperació internacional... Des del 1983 he estat observador de tot el procés revolucionari centreamericà i he participat en els processos de pau com a observador gairebé en totes les eleccions de Nicaragua, el Salvador, Guatemala..., excepte les últimes, amb delegacions àmplies i amb molta gent de Catalunya. Quan va néixer aquesta dèria activista? En principi, el treball de cooperació internacional va néixer el 1981, quan Justícia i Pau va llançar la campanya d'àmbit estatal El impuesto de la vergüenza. A Arbúcies la sensibilitat per la cooperació va ser molt elevada. Com veu el panorama polític local a Arbúcies ara? Hi ha un abans i un després del moment en què el 2003 ERC trenca la unitat. Si mirem el context de la Selva, som l'únic ajuntament d'esquerres, tret de Blanes. Per què? El treball i la claredat ideològica, la voluntat de canvi... No s'hauria aguantat més d'un mandat si l'eficàcia de gestió no s'hagués demostrat. Però la gran condició era la unitat. Si haguéssim anat separats, CiU hauria arrasat. I era la gran força. El projecte popular estava per sobre de la sigla. A Arbúcies això es va perdre, ERC va trencar la unitat. Veurem la independència de Catalunya? Estem vivint moments històrics, amb la possibilitat que Catalunya no ha tingut en els últims cent anys de construir-se com a estat. El que alguns defensem i creiem és que si no creem un país nou i diferent, haurem fet un pas, però haurem perdut una oportunitat històrica. S'ha demostrat que el model neoliberal no té sortida. La crisi de sistema és real, i Espanya ha comès l'error gravíssim d'ignorar la realitat. S'ha aplicat de manera històrica el que deia Gandhi: primer, t'ignoren; després, et menyspreen; després, t'agredeixen, i després, guanyes. Vostè hauria ensenyat la sabata a Rato, com va fer David Fernández, de la CUP? No. Perquè no és el meu estil, però el que li va dir sí, i més i tot. Coincideixo en l'esperit de la denúncia i per aquesta expropiació que fa el poder econòmic del poder polític. És una expropiació de la democràcia pagant-la nosaltres.

Publicat a:

-El Punt Avui. Comarques Gironines 01-12-2013 Pàgina 10

Font del document:

http://www.elpuntavui.cat/noticia/article/3-politica/17-politica/697923-vivim-en-una-democracia-de-baixa-intensitat.html?piwik_campaign=rss&piwik_kwd=nacional&utm_source=rss&utm_medium=nacional&utm_campaign=rss&f=El+Punt+Avui